

Педагогіка і психологія. Вип. 6. Вінниця: РВВ ДП «Державна картографічна фабрика», 2002. С. 8–10.

- Литвин А. В. Методологічні засади поняття «педагогічні умови» / Андрій Вікторович Литвин. Львів : СПОЛОМ, 2014. 76 с.
- Мілорадова Н. Е., Шевченко В. В. Компетентнісний підхід як методологічна основа дослідження професійної компетентності особистості. Габітус. Соціальна психологія. Юридична психологія. 2020. Вип.16. С. 233–237.
- Серьожникова Р. К., Пархоменко Н. Д., Яковицька Л. С. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. К. : Центр навч. літератури, 2003. 243 с.
- Скворцова С. О. Професійна компетентність вчителя: зміст поняття / С. О. Скворцова // Наука і освіта. 2009. № 4. С. 90–99.
- Словник-довідник з професійної педагогіки / ред. А. В. Семенова. Одеса : Пальміра, 2006. 364 с.
- Тараненко І. Розвиток життєвої компетентності та соціальної інтеграції: досвід Європейських країн. Кроки до компетентності та інтеграції в суспільстві. Київ: «Контекст», 2000. С. 37–40.

REFERENCES

- Drach, I. I. (2013). Upravlinnyya formuvanniam profesijnoyi kompetentnosti mahistriv pedahohiky vyshchoyi shkoly: teoretyko-metodychni zasady. [Management of the formation of professional competence of masters of pedagogy of the higher school: theoretical and methodological principles]. Kyiv.
- Entsyklopediya osvity. (2021). [Encyclopedia of education]. Kyiv.
- Kalinin, V. O. (2005). Formuvannya profesijnoyi kompetentnosti maybutn'oho vchytelya inozemnoyi movy zasobamy dialohu kul'tur. [Formation of professional competence of the future teacher of a foreign language by means of dialogue of cultures]. Zhytomyr.
- Kontseptsiya pidhotovky fakhivtsiv za dual'noyu formoyu zdobuttya osvity. (2018). [The concept of training specialists according to the dual form of obtaining education]. Kyiv.
- Litvinchuk, S. B. (2002). Pedahohichni aspekty napryamkiv suchasnoyi osvity. [Pedagogical aspects of the directions of modern education]. Vinnytsia.

- Lytvyn, A. V. (2014). Metodolohichni zasady ponyattya «pedahohichni umovy». [Methodological foundations of the concept of «pedagogical conditions»]. Lviv.
- Miloradova, N. E., Shevchenko, V. V. (2020). Kompetentnisnyy pidkhid yak metodolohichna osnova doslidzhennya profesijnoyi kompetentnosti osobystosti. Habitus. Sotsial'na psykholohiya. Yurydychna psykholohiya. [Competency approach as a methodological basis for the study of the professional competence of an individual]. Kyiv.
- Seryozhnikova, R. K., Parkhomenko, N. D., Yakovytska, L. S. (2003). Osnovy psykholohiyi i pedahohiky. [Basics of psychology and pedagogy]. Kyiv.
- Skvortsova, S. O. (2009). Profesiyna kompetentnist' vchytelya: zmist ponyattya. [Teacher's professional competence: the meaning of the concept]. Kyiv.
- Slovyk-dovidnyk z profesijnoyi pedahohiky. (2006). [Dictionary-handbook of professional pedagogy]. Odesa.
- Taranenko, I. (2000). Rozvytok zhytvevoyi kompetentnosti ta sotsial'noyi intehratsiyi: dosvid Yevropeys'kykh krayin. Kroky do kompetentnosti ta intehratsiyi v suspil'stvi. [Development of life competence and social integration: experience of European countries. Steps to competence and integration in society]. Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

МУРОВАНА Ірина Володимирівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри мистецької освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, заслужений працівник освіти України.

Наукові інтереси: формування професійної компетентності майбутніх педагогів-хореографів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

MUROVANA Iryna Volodymyrivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Teacher of the Department of Art Education Central Ukrainian State University named after Volodymyr Vinnichenko, Honored Worker of Education of Ukraine.

Circle of scientific interests: formation of professional competence of future teachers-choreographers.

Стаття надійшла до редакції 07.03.2023 р.

УДК: 796.012.656: 796.912-053.2/.5"465*6/.7"

DOI: 10.59694/ped_sciences.2023.03.130

ОСАДЦІВ Тарас Петрович – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-0377-5103>
e-mail: taras_osadtsiv@ukr.net

ВАРТОВНИК Валентина Олександрівна – заслужений працівник культури України, відмінник освіти України, доцент кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського
ORCID <https://orcid.org/0009-0004-2731-3813>
e-mail: serpanok.lviv@gmail.com

ХОХЛОВА Аліна Олексіївна – магістрант факультету післядипломної та заочної освіти Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського
ORCID <https://orcid.org/0009-0009-3679-9700>
e-mail: alina_1504@icloud.com

ОСОБЛИВОСТІ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ВІКОМ 6–7 РОКІВ У ФІГУРНОМУ КАТАННІ

ОСАДЦІВ Тарас Петрович, ВАРТОВНИК Валентина Олександрівна, ХОХЛОВА Аліна Олексіївна. ОСОБЛИВОСТІ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ВІКОМ 6–7 РОКІВ У ФІГУРНОМУ КАТАННІ

У статті простежено основні шляхи удосконалення методики хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років у фігурному катанні. Проаналізовано питання добору та застосування адекватних засобів для своєчасного корегування рівня хореографічної підготовленості у відповідності з фізичною підготовкою юних спортсменів-фігуристів.

Ключові слова: хореографічна підготовка, діти віком 6–7 років, фігурне катання.

OSADTSIV Taras Petrovich, VARTOVNIK Valentina Oleksandrivna, KHOKHLOVA Alina Oleksiyivna. PECULIARITIES OF CHOREOGRAPHIC TRAINING FOR CHILDREN AGED 6–7 YEARS IN FIGURE SKATING

The article presents the results of a study of the peculiarities of the use of various methods and means of choreographic training of young athletes in figure skating. The purpose – of the work is to improve the method choreographic training of children aged 6–7 years in figure skating. The research used a group of theoretical and empirical methods. Pedagogical observations of 22 training sessions were conducted. Testing was conducted on the basis of the sports club Ice school in Lviv, in which 18 figure skaters aged 6–7 years (14 girls and 4 boys) took part. Based on a survey of 14 Ukrainian figure skating specialists and coaches, it was established that in the system of integral training of children aged 6–7 years, the most significant are technical (ice – 30.0% and in the hall – 20.0%), physical (24.0%) and choreographic (22.0%) types of training.

As a result of the experimental test, the effectiveness of the proposed method of classes with the inclusion of classical and parterre training, elements of jazz and modern dances, as well as a special auxiliary set of exercises of the Tabatha training system aimed at developing and strengthening the muscles of individual parts of the body in the educational and training process, which most involved in figure skating. The use of adequate means for control and timely correction of choreographic training of children aged 6–7 years allowed to improve the level of technical preparation of figure skaters by 17.8%. The obtained results of the research complement certain provisions of the theory of training of athletes and will contribute to the introduction of new forms and methods of conducting classes with young beginner figure skaters.

As our observations show, most choreographer trainers gradually teach basic figures and elements and practically do not use special auxiliary exercises, which, in our opinion, are one of the effective and necessary methods of mastering technique in figure skating. Special auxiliary exercises are those exercises that make it easier for beginner figure skaters to master the technique of basic (competitive) exercises and elements that are difficult to coordinate. The main requirement for these exercises is their similarity in coordinating the work of the neuromuscular apparatus to the corresponding basic exercises. It is assumed that the use of special auxiliary exercises will make it possible to significantly improve the musculoskeletal system of children, strengthen the strength of the muscles of the arms, legs, back and press, teach them to hold the «frame» (which is a necessary condition for the high-quality performance of the competitive program), and therefore will provide an opportunity to improve method of choreographic training of figure skaters. Therefore, in contrast to the generally accepted training methodology described above, in our study, one hour was fully allocated daily for classes in the hall for improving the physical and choreographic readiness of children, where 45 minutes were allocated for choreographic training. day training Each such training was based on the exercises of classical or parterre training, elements of jazz or modern dances and was coordinated with a specially selected set of exercises of the Tabata training system.

The goal of these choreographic classes in the hall was to improve the level of preparation of children in terms of musicality, emotionality and plasticity, since the quality performance of these components in figure skating is taken into account by judges at competitions when awarding a second grade for “artism. Specially selected 5 min. the set of exercises of the Tabata training system included the following exercises: exercises for the development and strengthening of the muscles of the arms and press; exercises for the development and strengthening of the muscles of the arms, legs and back; exercises for the development and strengthening of back and abdominal muscles; exercises for the development and strengthening of leg and back muscles; exercises for the development and strengthening of the muscles of the legs, arms and press (2 cycles).

Keywords: choreographic training, children aged 6–7 years, figure skating.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Стрімкий розвиток фігурного катання в Україні потребує постійного удосконалення існуючої системи підготовки спортсменів різних вікових категорій. Загалом фігурне катання належить до групи ациклічних, складно-координаційних і техніко-естетичних видів спорту, що вимагає від спортсменів-фігуристів не тільки оперативного та якісного оволодіння широким арсеналом технічних елементів, але й відповідної хореографічної підготовки та безпомилкового виконання змагальних композицій на льоді у екстремальних умовах змагальної діяльності [2, 4]. Оскільки перші кроки у фігурному катанні діти роблять у віці 3–5 років, то саме на етапі початкової підготовки для раціональної побудови навчально-тренувального процесу, тренерам необхідно враховувати всі особливості даного віку та забезпечити належну хореографічну підготовку юних спортсменів-фігуристів. Сам тренувальний процес у фігурному катанні в Україні відрізняється різноманітними підходами як до методики, так і оцінки його ефективності [2, 4]. Авторами встановлено, що покращення спортивної майстерності у складнокоординованих видах спорту, зокрема й у фігурному катанні, можливе

лише при умові оптимального розвитку базових навичок. Тому формування належного рівня хореографічної підготовленості вже на ранніх етапах позитивно позначається на удосконаленні інших компонентів системи підготовки спортсменів [1, 3]. Проте, аналіз науково-методичної літератури дозволив виявити, що на сьогодні у фігурному катанні немає достатньої кількості наукових праць, присвячених методиці та удосконаленню хореографічної підготовки юних спортсменів-фігуристів [1, 2, 4]. Оскільки у фігурному катанні навчально-тренувальний процес полягає у багаторазовому повторенні окремих технічних елементів на льоду та змагальних композицій в цілому, то окремі фахівці припускають, що у процесі інтенсивної льодової підготовки можливо забезпечити фігуристів-початківців відповідним рівнем розвитку не тільки технічних навичок але й сформувати оптимальний рівень хореографічної підготовленості, що дозволить успішно реалізувати змагальну діяльність. Такий підхід може забезпечити до певної міри стабільність виконання змагальних композицій, проте, не може бути ефективним засобом удосконалення хореографічної майстерності спортсменів-фігуристів [2, 4]. Хореографічна підготовка юних спортсменів

повинна відбуватися з урахуванням специфіки змагальної діяльності, віку, стажу занять та кваліфікації спортсменів, етапу підготовки у річному циклі та у системі багаторічної підготовки в цілому [2, 3, 4]. Одним із аспектів розв'язання цієї проблеми може бути удосконалення методики хореографічної підготовки фігуристів-початківців у залі, що у свою чергу, стане підґрунтям для удосконалення всього навчально-тренувального процесу юних спортсменів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фігурне катання в Україні є відносно молодим видом спорту, чия науково-методична база знаходиться в стадії розробки. І хоча українські спортсмени-фігуристи вже мають певні успіхи на міжнародній арені, проте, щоб не відстати від сучасних тенденцій розвитку цього виду спорту, необхідно насамперед розробити єдину систему підготовки фігуристів-початківців. Наразі тільки в окремих танцювальних колективах розроблено програми навчання, які базуються на переліку елементів і фігур та загальному розподілі тренувальних годин [2, 4]. Результати досліджень, викладених у літературі [1, 2], показують, що кожен тренер має свої підходи щодо процесу підготовки спортсменів-фігуристів. Водночас 96% опитаних тренерів вказують на недостатню кількість науково-методичних розробок у вітчизняному фігурному катанні. З'являються публікації, що ґрунтуються на особистому досвіді тренерів, керівників льодових шкіл, які не мають глибокого наукового підґрунтя та експериментальної бази. Деякі автори пишуть про перевагу застосування інтенсивного льодового катання, як найбільш ефективного методу у навчанні дітей 6–7 років базових елементів техніки ковзання на етапі початкової підготовки [2, 4]. Ними викладено особливості підготовки спортсменів різних вікових груп. Низка публікацій присвячена застосуванню вправ для підвищення фізичної підготовленості спортсменів, які спеціалізуються у складно координованих видах спорту [1, 3]. У зв'язку з цим, вважаємо за необхідне вивчення досвіду тренерів-практиків. Варто зазначити, що в Україні є багато фахівців фігурного катання, які займаються з юними спортсменами. Однак доводиться констатувати факт відсутності обґрунтованої системи занять з хореографії у процесі спортивної підготовки фігуристів дитячого віку. Тому більшості тренерів доводиться покладатися виключно на власну інтуїцію та практичний досвід [2, 4]. Проте, в окремих випадках, він є недостатньо обґрунтований і досить суперечливий. Першим кроком, у виході з ситуації, що склалася, є узагальнення традиційного підходу фахівців-тренерів фігурного катання до процесу удосконалення методики хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років у фігурному катанні та узгодження її з рівнем розвитку окремих сторін фізичної підготовленості юних спортсменів у навчально-тренувальному процесі [1, 2, 4].

Мета статті – удосконалення методики хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років у фігурному катанні. Відповідно до мети у дослідженні було поставлено завдання проаналізувати сучасний стан питання використання різноманітних методів та засобів хореографічної підготовки юних спортсменів-фігуристів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Більшість фахівців фігурного катання у навчально-тренувальному процесі з дітьми віком 6–7 років, надають перевагу щоденним триразовим заняттям по 1 годині, п'ять разів на тиждень. З усіх цих тренувань тільки 2 години відводяться на хореографічну підготовку для занять у залі [4]. Об'єктами педагогічного спостереження були: методичні особливості проведення занять, різноманітність та способи виконання спеціальних танцювальних вправ та завдань, спрямованих на удосконалення хореографічної підготовленості спортсменів віком 6–7 років у фігурному катанні [3, 4]. Усього було оглянуто і проаналізовано 22 тренувальних заняття. На основі проведених педагогічних спостережень встановлено, що у практичній діяльності використовуються традиційні методи навчання та удосконалення техніки виконання окремих фігур і елементів в залі щодо хореографічної складової, а саме: словесний (розповідь, пояснення, аналіз, обговорення); наочний (методично правильний показ окремих фігур та елементів, демонстрація відеозаписів семінарів, учбових фільмів і змагань); практичний (багаторазового повторення, змагальний) [2, 4].

Метод опитування використовувався для виявлення проблемних питань, пов'язаних з методикою проведення у залі навчально-тренувальних занять з фігуристами загалом та удосконаленням рівня розвитку хореографічної підготовленості юних спортсменів, зокрема. Питання анкети були відкритими і закритими, що дозволило отримати розширені відомості щодо особливості застосування різноманітних методів і засобів удосконалення хореографічної підготовленості дітей віком 6–7 років, які займаються фігурним катанням. У процесі опитування нас цікавило наступне: які види підготовки найбільше впливають на результативність змагальної діяльності спортсменів-фігуристів віком 6–7 років, тривалості та кількості занять на тиждень, доцільності використання спеціального комплексу вправ для удосконалення рівня розвитку хореографічної підготовленості, чи є потреба у відпрацюванні кожної вправи окремо, кількість часу, який цьому треба приділяти та ін. Усього було опитано 14 українських фахівців фігурного катання, які тренують дітей даного віку та дали згоду на проведення дослідження. Середній стаж роботи опитаних спеціалістів становив приблизно 12 років. Дослідження проводилося на базі спортивного клубу «Ice school» м. Львів, у якому взяли участь 18 спортсменів-фігуристів віком 6–7 років (14 дівчаток та 4 хлопчики).

На основі проведеного опитування фахівців та тренерів з фігурного катання встановлено, що в системі інтегральної підготовки спортсменів-початківців віком 6–7 років найбільш значущими є технічна (льодова – 30,0% і в залі – 20,0%), фізична (24,0%) та хореографічна (22,0%) види підготовки. Для якісної хореографічної підготовки в залі – оптимальними будуть заняття п'ять разів на тиждень тривалістю 45 хвилин кожне. Всі опитані респонденти вважають на даному етапі підготовки фігуристів доцільним використання спеціального комплексу допоміжних вправ. Щодо спрямованості спеціальних допоміжних вправ: впровадження класичного тренажу підтримало 48,0%; партерний тренаж – 14,0%; ще 8,0% фахівців були не проти використання тренажерів, при їх наявності в спортивних клубах; 30,0% тренерів пропонувало використовувати комбіновані комплекси вправ. Практично рівномірно розділились думки спеціалістів і щодо часу, який потрібно приділити для відпрацювання кожного комплексу вправ окремо на занятті: 52,0% вважали за доцільне виділити на це 5 хв.; 48,0% фахівців – пропонували виділяти до 10 хв.

Підготовленість спортсмена визначається тією кінцевою метою, на досягнення якої спрямовані відповідні рухові дії. Ця кінцева мета різна для різних видів спорту [1, 4]. У фігурному катанні на льоду судді ставлять оцінки за п'ять складових частин («компонентів») програми, дві з яких (краса виконання, єдність партнерів, побудова програми, оригінальність; передача музики й образу рухами на льоду) власне й формують другу суддівську оцінку «артистизм». Незважаючи на ранню вікову спеціалізацію технічна підготовленість у фігурному катанні, забезпечення якої є основною метою підготовки спортсменів-фігуристів, як і в інших складно координаційних видах спорту проявляється у складності, красі, точності рухів. Вони повинні бути наповнені змістом, емоціями та виразністю [3, 4]. Фігурному катанню, окрім вишуканості ковзання по льоду, притаманний єдиний стиль та почерк, що проявляється найяскравіше у гармонійній пластиці й виразності рук, у слухняній гнучкості й водночас сталевому апломбі корпусу, у шляхетному і природному положенні голови [2, 4]. Найважливішою передумовою вільного володіння тілом у ковзанні по льоду фахівці вважають міцну поставу. Значної уваги заслуговує правильна постановка рук. Кожен фігурист повинен навчитися «ковзати всім тілом», домогтися гармонійності рухів, розширити діапазон виразності. Все вище згадуване можливо досягнути лише володіючи відповідним рівнем не тільки фізичної але й хореографічної підготовленості, оскільки усе, що у спорті пов'язане з рухом під музику, має хореографічну основу [2, 3, 4]. Танець – вираження емоційного стану людини, її думок і почуттів за допомогою умовних рухів, жестів, поз і міміки. Тренери, що шукають нові засоби досяг-

нення спортсменами більш виразного виконання довільної композиції, вводять у програму навчання хореографічну підготовку. Під хореографічною підготовкою у фігурному катанні розуміють систему вправ і методів впливу, спрямованих на виховання рухової культури фігуристів, на розширення арсеналу виразних засобів. Окрім того, під час занять хореографією розвивається гнучкість, музично-ритмічна координація рухів, зміцнюється опорно-руховий апарат, а ще вивчаються різноманітні сполучення рухів ніг, рук, тулуба, голови [3, 4]. Проте не слід забувати, що хореографічна підготовка у фігурному катанні є лише частиною навчально-тренувального процесу і повинна бути взаємозалежна з іншими видами підготовки фігуристів (зокрема і фізичною). Заняття в залі юних спортсменів-фігуристів з хореографії насамперед має враховувати практичну доцільність кожного завдання [2, 4].

Як показують наші спостереження, більшість тренерів-хореографів поступово навчають основним фігурам та елементам і практично не використовують спеціальних допоміжних вправ, які на нашу думку є одним із дієвих й необхідних прийомів засвоєння техніки у фігурному катанні. Спеціальні допоміжні вправи – це ті вправи, за допомогою яких фігуристам-початківцям легше засвоїти техніку складних за координацією основних (змагальних) вправ та елементів. Основною вимогою до цих вправ є їх подібність у координації роботи нервово-м'язового апарату до відповідних основних вправ [1, 2, 3]. Передбачається, що використання спеціальних допоміжних вправ дозволить суттєво покращити опорно-руховий апарат дітей, укріпить силу м'язів рук, ніг, спини та пресу, навчить тримати «рамку» (що є необхідною умовою якісного виконання змагальної програми), а відтак дасть можливість вдосконалити методику хореографічної підготовки спортсменів-фігуристів [2, 4]. Тому, на протилежну описаній вище загальноприйнятій методиці тренувань, у нашому дослідженні щоденно одна година повністю відводилась для занять у залі з удосконалення фізичної та хореографічної підготовленості дітей, де на хореографічну підготовку відводилось 45 хв. денного тренування. Кожне таке тренування ґрунтувалось відповідно на вправах класичного або партерного тренажу, елементах джазу або сучасних танців та узгоджувалось із спеціально підібраним комплексом вправ системи тренувань Табата. Метою цих хореографічних занять в залі було удосконалення рівня підготовленості дітей щодо музикальності, емоційності та пластики, оскільки якісне виконання цих компонентів у фігурному катанні враховується суддями на змаганнях при виставленні другої оцінки за «артистизм» [2, 4]. Спеціально підібраний 5 хв. комплекс вправ системи тренувань Табата включав у себе наступні вправи:

а) вправи для розвитку та укріплення м'язів рук та пресу (2 цикли);

б) вправи для розвитку та укріплення м'язів рук, ніг та спини (2 цикли);

в) вправи для розвитку та укріплення м'язів спини та пресу (2 цикли);

г) вправи для розвитку та укріплення м'язів ніг та спини (2 цикли);

д) вправи для розвитку та укріплення м'язів ніг, рук та пресу (2 цикли).

Тобто загальний час відведений на денне тренування (45 хв. одного з видів хореографічної підготовки плюс 10 хв. комплекс вправ системи тренувань Табата з 5 хв. перервою між ними) не перевершував часу занять в інших клубах і відбувався згідно затверджених нормативів спортивного тренування у фігурному катанні даної вікової групи.

Застосування адекватних засобів для контролю і своєчасного корегування хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років під час проведення експерименту, дозволило за всіма досліджуваними критеріями покращити в середньому рівень технічної підготовленості спортсменів-фігуристів з 3,48±0,4 бала на початку до 4,01±0,4 бала наприкінці дослідження, що склало 17,8%. Окрім того, якщо на початку дослідження експерти оцінюванням вказували на істотне відставання практично за усіма критеріями хореографічної підготовки дітей (що пояснюється початковою роботою над цими компонентами), то на завершальному етапі спостерігалася тенденція до вирівнювання експертних оцінок за усіма складовими «артистизму», що також свідчить про ефективність запропонованої нами методики одногодинного щоденного тренування в залі для удосконалення рівня хореографічної та фізичної підготовленості спортсменів-фігуристів віком 6–7 років.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Узагальнюючи наведені дані, можна зробити наступні висновки: Запропонована методика занять у залі – із включенням у навчально-тренувальний процес класичного та партерного тренажу, елементів джазу та сучасних танців – експериментально довела свою ефективність та може бути основою хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років у фігурному катанні. Ефективність застосування удосконаленої методики хореографічної підготовки значною мірою залежатиме від умілого добору відповідних засобів спеціального допоміжного комплексу вправ Табата, спрямованого на розвиток та укріплення м'язів окремих частин тіла, що найбільше задіяні у фігурному катанні. Застосування адекватних засобів для контролю і своєчасного корегування хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років дозволило покращити рівень технічної підготовленості спортсменів-фігуристів на 17,8%.

Перспективи подальших досліджень полягатимуть в удосконаленні методики хореографічної

підготовки дітей віком 6–7 років у відповідності з рівнем розвитку окремих сторін фізичної підготовленості спортсменів, а також у запровадженні нових форм та методів проведення занять у залі із юними фігуристами.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Застосування адекватних засобів для контролю і своєчасного корегування хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років під час проведення експерименту, дозволило за всіма досліджуваними критеріями покращити в середньому рівень технічної підготовленості спортсменів-фігуристів з 3,48±Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта: [учеб. для вузов] / Л. В. Волков. Київ. : Олімпійська література, 2002. 295 с.
2. Гулякін С. В. Спортивне тренування фігуристів на етапі спеціалізованої базової підготовки. Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини: матеріали III н. пр. inter-к. з міжнародною участю, присвяченої пам'яті професора О. В. Пешкової. 21–22 квітня 2022 р. Харків) : Нац. фармацевтичний ун-т, Харків, 2022. Випуск 3. С. 158–161.
3. Осадців Т. П. Оцінка технічної підготовленості танцюристів на етапі попередньої базової підготовки / Т. П. Осадців // Науковий часопис нац. пед. у-ту імені М. П. Драгоманова Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. К., 2014. Вип. 12 (53) 14. С. 81–85.
4. Хохлова А. Особливості фізичної та хореографічної підготовки дітей віком 6–7 років у синхронному фігурному катанні / Аліна Хохлова, Тарас Осадців // Матеріали ІХ Всеукраїнської студентської науково-методичної конференції «Неолімпійський спорт: історія, проблеми, управління та система підготовки спортсменів» 7 квітня 2023 р. Дніпро. С. 331–338.

REFERENCES

1. Volkov, L. V. (2002). Teoryya y metodyka det-skoho y yunosheskoho sporta. [Theory and methods of children's and youth sports] [textbook. for universities]. Kyiv.
2. Gulyakin, S. V. (2022). Sportyvne trenuvannya fihurystiv na etapi spetsializovanoyi bazovoyi pidhotovky. [Sports training of skaters at the stage of specialized basic training]. Kharkiv.
3. Osadtsiv, T. P. (2004). Otsinka tekhnichnoyi pidhotovlenosti tantsyurystiv na etapi poperedn'oyi bazovoyi pidhotovky. [Estimation of technical readiness of dancers at the stage of preliminary basic training]. Kyiv.
4. Khokhlova, A. (2004). Osoblyvosti fizychnoyi ta khoreohrafichnoyi pidhotovky ditey vikom 6–7 rokiv u synkhronnomu fihurnomu katanni. [Peculiarities of physical and choreographic training of children aged 6–7 years in synchronized figure skating]. Dnipro.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ОСАДЦІВ Тарас Петрович – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх хореографів.

ВАРТОВНИК Валентина Олександрівна – заслужений працівник культури України, відмінник освіти України, доцент кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх хореографів.

ХОХЛОВА Аліна Олексіївна – магістрант факультету післядипломної та заочної освіти Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх фігуристів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

OSADTSIV Taras Petrovich – PhD (Candidate of Physical Education and Sport), associate professor Head of the Department of Choreography and Art Studies, Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky.

Circle of scientific interests: professional training of future choreographers.

VARTOVNIK Valentina Oleksandrivna – merit of the Children of culture of Ukraine, leader of the education of Ukraine, associate professor Head of the Department of

Choreography and Art Studies, Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky.

Circle of scientific interests: professional training of future choreographers.

KHOKHLOVA Alina Oleksiyivna – Graduate student faculty of postgraduate and correspondence education, Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky.

Circle of scientific interests: professional training of future figure skaters.

Стаття надійшла до редакції 17.04.2023 р.

УДК 378:005.6-047.44(045)

DOI: 10.59694/ped_sciences.2023.03.135

ОСЕРЕДЧУК Ольга Анатоліївна –

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, Львівський національний університет імені Івана Франка.
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-3192-3129>
e-mail: oseredchuk.ola@gmail.com

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ЗБОРУ ПЕРВИННОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ОСЕРЕДЧУК Ольга Анатоліївна. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ЗБОРУ ПЕРВИННОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Розглянуто проблему збору первинної інформації для інформаційно-аналітичної системи. Виявлено, що основною перешкодою для реалізації ефективного моніторингу освітньої діяльності закладів вищої освіти є розрізненість та фрагментарність вихідної інформації, на основі якої має здійснюватися моніторинг.

Ключові слова: аналіз, показники, якість, освіта, первинна інформація, анкетування, інтерв'ю, експертне опитування.

OSREDCHUK Olga Anatolyivna. ANALYSIS OF EDUCATION QUALITY INDICATORS BASED ON THE COLLECTION OF PRIMARY INFORMATION

The problem of collecting primary information for the information-analytical system was considered, and it was found that the main obstacle to effective monitoring of the educational activities of higher education institutions is the disparity and fragmentation of the source information, on the basis of which monitoring should be carried out. Various forms of information presentation are disclosed.

The sources of information are characterized (teachers, departments, deans, subdivisions (representative offices), educational institutions; regulatory governing bodies at the city level; regulatory governing bodies at the regional level; the Ministry of Education and Science of Ukraine). There are 3 main stages of information gathering, which are iterative in nature: the stage of formalization of requirements and requests of the source, the stage of technical data collection, and the stage of verification. It was revealed that the stage of formalization of the requirements and requests of the source involves determining the scope, nature and sources of primary data based on the available information, which includes: personal affairs of students who study in full-time and extramural forms and by the technology of open education; student performance, etc. It was established that the stage of technical data collection is directly responsible for the technical transfer of educational data from divisions, deaneries, etc. to the structures of primary databases, in particular, using telecommunication networks. It is proven that at the verification stage, the primary data is automatically checked for completeness, consistency, correctness, volume and other requirements identified at the formalization stage.

The methods of collecting primary information, which are known from sociology, statistics, psychology, etc. and their shortcomings, are considered: statistical reports, summaries and documents; survey; interview and expert survey. A unified information collection technology is proposed, which defines the stages of processing the original information presented in various formats, for its transformation into a single unified form, which ensures informativeness, consistency and lack of data redundancy. The sequence of information collection technology is defined.

For any method of registration, incoming information must be controlled to prevent its duplication or detection of erroneous data. The information collected in this way is primary data. Further, these data are subject to further formalization and verification.

In the structure of the monitoring system, as in any information system, the primary data collection subsystem and the monitoring output data submission subsystem are of particular importance. The primary data collection subsystem is a hardware and software unit that is responsible for obtaining initial educational data.

Keywords: analysis, indicators, quality, education, primary information, questionnaire, interview, expert survey.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Знання у сучасному інформаційному суспільстві відіграють ключову роль з погляду подальшого прогресу. Основним етапом формування людини як фахівця у тій чи іншій професійній сфері є здобуття вищої освіти.

Одним із найважливіших параметрів освіти є якість освітніх послуг. Характерно, що забезпечення високої якості освіти стає в сучасних умовах складним завданням. Це обумовлено безліччю причин, серед яких поява нових технологій навчання, таких як дистанційна та відкрита освіта,